

SVENSK STANDARD

SS-ISO 30302:2016

Fastställt/Approved: 2016-04-20
Utgåva/Edition: 1
Språk/Language: svenska/Swedish
ICS: 01.140.20

Information och dokumentation – Ledningssystem för verksamhetsinformation – Riktlinjer för införande (ISO 30302:2015, IDT)

Information and documentation – Management systems for records – Guidelines for implementation (ISO 30302:2015, IDT)

This preview is downloaded from www.sis.se. Buy the entire standard via <https://www.sis.se/std-80011842>

Standarder får världen att fungera

SIS (Swedish Standards Institute) är en fristående ideell förening med medlemmar från både privat och offentlig sektor. Vi är en del av det europeiska och globala nätverk som utarbetar internationella standarder. Standarder är dokumenterad kunskap utvecklad av framstående aktörer inom industri, näringsliv och samhälle och befrämjar handel över gränser, bidrar till att processer och produkter blir säkrare samt effektiviserar din verksamhet.

Delta och påverka

Som medlem i SIS har du möjlighet att påverka framtida standarder inom ditt område på nationell, europeisk och global nivå. Du får samtidigt tillgång till tidig information om utvecklingen inom din bransch.

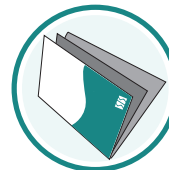
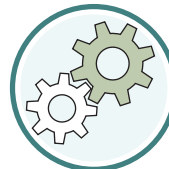
Ta del av det färdiga arbetet

Vi erbjuder våra kunder allt som rör standarder och deras tillämpning. Hos oss kan du köpa alla publikationer du behöver – allt från enskilda standarder, tekniska rapporter och standardpaket till handböcker och onlinetjänster. Genom vår webbtjänst e-nav får du tillgång till ett lättnavigerat bibliotek där alla standarder som är aktuella för ditt företag finns tillgängliga. Standarder och handböcker är källor till kunskap. Vi säljer dem.

Utveckla din kompetens och lyckas bättre i ditt arbete

Hos SIS kan du gå öppna eller företagsinterna utbildningar kring innehåll och tillämpning av standarder. Genom vår närhet till den internationella utvecklingen och ISO får du rätt kunskap i rätt tid, direkt från källan. Med vår kunskap om standarders möjligheter hjälper vi våra kunder att skapa verklig nytta och lönsamhet i sina verksamheter.

Vill du veta mer om SIS eller hur standarder kan effektivisera din verksamhet är du välkommen in på www.sis.se eller ta kontakt med oss på tel 08-555 523 00.

Standards make the world go round

SIS (Swedish Standards Institute) is an independent non-profit organisation with members from both the private and public sectors. We are part of the European and global network that draws up international standards. Standards consist of documented knowledge developed by prominent actors within the industry, business world and society. They promote cross-border trade, they help to make processes and products safer and they streamline your organisation.

Take part and have influence

As a member of SIS you will have the possibility to participate in standardization activities on national, European and global level. The membership in SIS will give you the opportunity to influence future standards and gain access to early stage information about developments within your field.

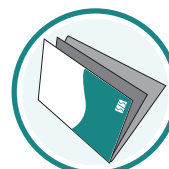
Get to know the finished work

We offer our customers everything in connection with standards and their application. You can purchase all the publications you need from us - everything from individual standards, technical reports and standard packages through to manuals and online services. Our web service e-nav gives you access to an easy-to-navigate library where all standards that are relevant to your company are available. Standards and manuals are sources of knowledge. We sell them.

Increase understanding and improve perception

With SIS you can undergo either shared or in-house training in the content and application of standards. Thanks to our proximity to international development and ISO you receive the right knowledge at the right time, direct from the source. With our knowledge about the potential of standards, we assist our customers in creating tangible benefit and profitability in their organisations.

If you want to know more about SIS, or how standards can streamline your organisation, please visit www.sis.se or contact us on phone +46 (0)8-555 523 00

Europastandarden ISO 30302:2016 gäller som svensk standard. Standarden fastställdes 2016-04-20 som SS-ISO 30302:2016 och har utgivits i engelsk språkversion. Detta dokument återger ISO 30302:2016 i svensk språkversion. De båda språkversionerna gäller parallellt.

The European Standard ISO 30302:2016 has the status of a Swedish Standard. The standard was approved and published 2016-04-20 as SS-ISO 30302:2016 in English. This document contains a Swedish language version of ISO 30302:2016. The two versions are valid in parallel.

© Copyright/Upphovsrätten till denna produkt tillhör SIS, Swedish Standards Institute, Stockholm, Sverige. Användningen av denna produkt regleras av slutanvändarlicensen som återfinns i denna produkt, se standardens sista sidor.

© Copyright SIS, Swedish Standards Institute, Stockholm, Sweden. All rights reserved. The use of this product is governed by the end-user licence for this product. You will find the licence in the end of this document.

Uppllysningar om sakinhållet i standarden lämnas av SIS, Swedish Standards Institute, telefon 08-555 520 00. Standarder kan beställas hos SIS som även lämnar allmänna uppllysningar om svensk och utländsk standard.

Information about the content of the standard is available from the Swedish Standards Institute (SIS), telephone +46 8 555 520 00. Standards may be ordered from SIS, who can also provide general information about Swedish and foreign standards.

Denna standard är framtagen av kommittén för Ledningssystem för verksamhetsinformation, SIS/TK 546.

Har du synpunkter på innehållet i den här standarden, vill du delta i ett kommande revideringsarbete eller vara med och ta fram andra standarder inom området? Gå in på www.sis.se - där hittar du mer information.

SS-ISO 30302:2016 (Sv)

Innehåll

Förord	4
Orientering	5
1 Omfattning	7
2 Normativa hänvisningar	7
3 Termer och definitioner	7
4 Organisationens kontext	7
4.1 Att förstå organisationen och dess sammanhang	7
4.2 Verksamhetskrav, rättsliga krav och andra krav	9
4.3 Definiera ledningssystemets omfattning	10
5 Ledarskap	10
5.1 Ledningens engagemang	10
5.2 Policy	11
5.3 Befattningar, ansvar och befogenheter inom organisationen	12
5.3.1 Allmänt	12
5.3.2 Ledningens ansvar	13
5.3.3 Operativt ansvar	14
6 Planering	15
6.1 Åtgärder för att omhänderta risker och möjligheter	15
6.2 Målen för verksamhetsinformation och planer för att uppnå dem	16
7 Stöd	18
7.1 Resurser	18
7.2 Kompetens	19
7.3 Medvetenhet och kompetensutveckling	20
7.4 Kommunikation	21
7.5 Dokumentation	22
7.5.1 Allmänt	22
7.5.2 Styrning av dokumentation	24
8 Operativ verksamhet	24
8.1 Operativ planering och styrning	24
8.2 Utformning av processer för verksamhetsinformation	25
8.3 Införande av system för hantering av verksamhetsinformation	29
9 Prestationsutvärdering	31
9.1 Övervakning, mätning, analys och utvärdering	31
9.1.1 Fastställa vad som ska övervakas, mätas, analyseras och utvärderas, och hur detta ska ske	31
9.1.2 Utvärdering av prestandan hos processer för verksamhetsinformation, system och ledningssystemets ändamålsenlighet.	32
9.1.3 Bedömning av ändamålsenlighet	32
9.2 Intern systemrevision	34
9.3 Ledningens granskning	34
10 Förbättringar	36
10.1 Kontroll av bristande överensstämmelse och korrigerande åtgärder	36
10.2 Ständig förbättring	37

Annex A (informativ) Exempel på informationskällor och krav som stöder analysen av organisationens kontext	39
A.1 Informationskällor.....	39
A.2 Exempel på krav.....	40
Litteraturlista.....	42

SS-ISO 30302:2016 (Sv)

Förord

ISO (Internationella standardiseringsorganisationen) är en världsomspännande sammanslutning av nationella standardiseringsorgan (ISO-medlemmar). Utarbetande av internationella standarder sker normalt i ISO:s tekniska kommittéer. Varje medlemsorganisation som är intresserad av arbetet i en teknisk kommitté har rätt att bli medlem i den. Dessutom deltar andra internationella organisationer, både statliga och icke-statliga, i arbetet tillsammans med ISO. ISO har nära samarbete med International Electrotechnical Commission (IEC) i alla frågor rörande elektroteknisk standardisering

De förfaranden som har använts för att utveckla detta dokument och de som är avsedda för dess fortsatta underhåll beskrivs i ISO/IEC-direktiven, del 1. Framför allt bör godkännandekriterierna för de olika typerna av ISO-dokument noteras. Det här dokumentet har upprättats i enlighet med de redaktionella reglerna i ISO/IEC-direktiven, Del 2 (se www.iso.org/directives).

Observera att vissa beståndsdelar i denna internationella standard kan vara föremål för patenträtter. ISO ska inte hållas ansvarig för att identifiera någon eller alla sådana patenträtter. Information om eventuella patenträttigheter som identifierats under framtagandet av dokumentet finns i introduktionen och/eller på ISO-listan över mottagna patentförklaringar (se www.iso.org/patents).

Eventuella handelsnamn som används i dokumentet är information avsedd för användarnas bekvämlighet och utgör inget godkännande.

En förklaring av betydelsen hos ISO-specifika termer och uttryck som är kopplade till överensstämmelsebedömningar samt information om ISO:s uppfyllande av WTO-principerna i tekniska handelshinder (TBT) finns på följande URL: [Förord – Kompletterande information](#)

Detta dokument har utarbetats av ISO/TC 46, *Information and documentation*, Subcommittee SC 11, *Archives/records management*.

Orientering

ISO 30302 ingår i en serie internationella standarder, som har den gemensamma titeln *Information och dokumentation — Ledningssystem för verksamhetsinformation*:

- ISO 30300, *Information and documentation — Management systems for records — Fundamentals and vocabulary*
- ISO 30301, *Information and documentation — Management systems for records — Requirements*
- ISO 30302, *Information and documentation — Management systems for records — Guidelines for implementation*

ISO 30300 specificerar terminologin för ledningssystem för verksamhetsinformation (LVI), liksom syftet och fördelarna med ett sådant ledningssystem. ISO 30301 specificerar kraven för ett ledningssystem för verksamhetsinformation för den organisation som behöver visa sin förmåga att skapa och styra verksamhetsinformation från sina verksamhetsaktiviteter, så länge den behövs. ISO 30302 ger vägledning för införandet av ett ledningssystem för verksamhetsinformation.

Syftet med denna internationella standard är att ge praktiska riktlinjer för införandet av ett ledningssystem för verksamhetsinformation (LVI) i en organisation i enlighet med ISO 30301. Denna internationella standard omfattar det som behövs för att skapa och underhålla ett ledningssystem för verksamhetsinformation.

Ett ledningssystem för verksamhetsinformation införs vanligtvis som ett projekt. Ett ledningssystem för verksamhetsinformation kan införas i organisationer med befintliga system eller program för hantering av verksamhetsinformation för att granska och förbättra hanteringen av dessa system eller program, eller i organisationer som planerar att införa ett systematiskt och verifierbart system för att skapa och styra verksamhetsinformation för första gången. De riktlinjer som beskrivs i denna internationella standard kan användas i båda fallen.

Det förutsätts att organisationer som bestämmer sig för att införa ledningssystemet har gjort en preliminär bedömning av befintlig verksamhetsinformation och befintliga system för hantering av verksamhetsinformation, och att de har identifierat risker som ska hanteras samt möjligheter till större förbättringar. Beslutet att införa ett ledningssystem för verksamhetsinformation kan till exempel fattas som en åtgärd för att begränsa risker vid en större förändring av en IT-plattform eller utläggning på entreprenad av verksamhetsprocesser som identifierats som högriskområden. Alternativt kan ledningssystemet fungera som en standardiserad ram för hantering av större förbättringar, som t.ex. att integrera processer för hantering av verksamhetsinformation med specifika verksamhetsprocesser eller för att förbättra styrningen och hanteringen av verksamhetsinformation i transaktioner online eller verksamhetens användning av sociala medier.

Användningen av riktlinjerna är med nödvändighet flexibel. Hur den används beror på organisationens storlek, karaktär och komplexitet och på mognadsnivån på ledningssystemet för verksamhetsinformation om ett sådant redan finns. Varje organisations kontext och komplexitet är unik och dess specifika kontextuella krav styr införandet av ett ledningssystem för verksamhetsinformation. Mindre organisationer kommer att finna att aktiviteterna som beskrivs i denna internationella standard kan förenklas. Stora eller komplexa organisationer kan komma att se att det behövs ett ledningssystem med flera nivåer för att införa och hantera aktiviteterna i denna internationella standard på ett effektivt sätt.

Riktlinjerna i denna internationella standard följer samma struktur som ISO 30301, när den beskriver de åtgärder som ska vidtas för att uppfylla kraven i ISO 30301 och hur dessa åtgärder ska dokumenteras.

SS-ISO 30302:2016 (Sv)

Avsnitt 4 handlar om hur den analys som behövs för att införa ett ledningssystem för verksamhetsinformation bör utföras. Utifrån denna analys fastställs omfattningen av ledningssystemet och förhållandet mellan införandet av detta och andra ledningssystem identifieras.

Avsnitt 5 förklarar hur högsta ledningens engagemang kan vinnas. Högsta ledningens åtagande beskrivs i policyn för verksamhetsinformation, ansvarsfördelningen, planering av införande av ledningssystemet samt godkännande av mål för verksamhetsinformation.

Avsnitt 6 handlar om planering, som bygger på en riskanalys på övergripande nivå, en analys av kontexten (se avsnitt 4) och tillgängliga resurser (se avsnitt 7).

Avsnitt 7 beskriver det stöd som behövs för ledningssystemet, som t.ex. resurser, kompetens, utbildning och kommunikation samt dokumentation.

Avsnitt 8 handlar om att definiera eller granska och planera de processer för verksamhetsinformation som ska införas. Det utgår från de kontextuella kraven och omfattningen (se avsnitt 4) och baseras på policyn för verksamhetsinformation (se 5.2), riskanalysen (se 6.1) samt nödvändiga resurser (se 7.1) för att uppfylla målen för verksamhetsinformationen (se 6.2) i det planerade genomförandet. Avsnitt 8 förklarar vilka processer och system för verksamhetsinformation som behöver införas för ett ledningssystem för verksamhetsinformation.

Avsnitten 9 och 10 handlar om utvärdering av prestanda och förbättringar utifrån det som definieras i ISO 30301 avseende planering samt mål och krav.

För vart och ett av avsnitten 4 till 10 i ISO 30301:2011 innehåller den här internationella standarden följande:

- a) De aktiviteter som är nödvändiga för att uppfylla kraven i ISO 30301 – aktiviteter kan utföras i ordningsföljd, men några behöver utföras samtidigt och använda samma analys av kontexten;
- b) resurser till aktiviteterna – dessa är utgångspunkterna och kan vara resultat från tidigare aktiviteter,
- c) resultat av aktiviteterna – detta är resultaten eller leverablerna från genomförda aktiviteter.

Denna internationella standard är avsedd att användas av de personer som har ansvaret för att leda införandet och förvaltningen av ledningssystemet för verksamhetsinformation. Den kan också vara till hjälp för högsta ledningen när den fattar beslut om införande, omfattning och genomförande av ledningssystemet i sin organisation. Den är avsedd att användas av personer som har ansvar för att leda införandet och förvaltningen av ledningssystemet. Begreppen för hur processerna för verksamhetsinformationen ska utformas är baserade på de principer som fastställts av ISO 15489-1. Andra internationella standarder och tekniska rapporter utvecklade av ISO/TC 46/SC 11 är de främsta verktygen för utformning, införande, övervakning och förbättring av processer, styrning och system och kan användas tillsammans med denna internationella standard för att införa de detaljerade operativa delarna av ledningssystemet för verksamhetsinformation.

Organisationer som har infört ISO 15489-1 kan använda denna internationella standard för att utveckla en organisatorisk struktur för hantering av verksamhetsinformation enligt ledningssystemets systematiska och verifierbara metod.

Information och dokumentation – Ledningssystem för verksamhetsinformation – Riktlinjer för införande

1 Omfattning

Denna internationella standard ger riktlinjer för införandet av ett ledningssystem för verksamhetsinformation i överensstämmelse med ISO 30301. Denna internationella standard är avsedd att användas tillsammans med ISO 30300 och ISO 30301. Denna internationella standard varken ändrar eller begränsar de krav som anges i ISO 30301. Den beskriver de aktiviteter som ska genomföras vid utformning och införande av ledningssystemet.

Denna internationella standard är avsedd att användas av organisationer som inför ett ledningssystem för verksamhetsinformation. Den är tillämplig på alla typer av organisationer (t.ex. kommersiella företag, statliga myndigheter, ideella organisationer) av alla storlekar.

2 Normativa hänvisningar

Följande dokument är, i sin helhet eller deledningssystemets, bindande referenser i detta dokument och är nödvändiga för dess tillämpning. För daterade hänvisningar gäller endast den citerade utgåvan. För odaterade hänvisningar gäller den senaste utgåvan av det dokument som hänvisats till (inkl. tillägg).

ISO 30300, *Information och dokumentation – Ledningssystem för verksamhetsinformation – Principer och terminologi*

ISO 30301:2011, *Information och dokumentation – Ledningssystem för verksamhetsinformation – Krav*

3 Termer och definitioner

För detta dokument gäller de termer och definitioner som anges i ISO 30300.

4 Organisationens kontext

4.1 Att förstå organisationen och dess sammanhang

Organisationens sammanhang bör bestämma och ligga till grund för införande och förbättringar av ett ledningssystem för verksamhetsinformation. Syftet med kraven i detta avsnitt är att säkerställa att organisationen har tagit hänsyn till sitt sammanhang och sina behov som ett led i införandet av ledningssystemet. Dessa krav uppfylls genom att analysera organisationens sammanhang. Analysen bör utföras som det första steget i införandet för att

- a) identifiera interna och externa faktorer (se 4.1),
- b) identifiera verksamhetskrav, rättsliga krav och andra krav (se 4.2), och
- c) definiera omfattningen av ledningssystemet (se 4.3) samt identifiera risker (se avsnitt 6).

SS-ISO 30302:2016 (Sv)

ANM 1 När högsta ledningen inledningsvis har fastställt omfattningen av ledningssystemet , innan omständigheter och behov av verksamhetsinformation identifieras, avgränsas den kontextuella analysens område av det angivna tillämpningsområdet.

ANM 2 Denna-LSS-metod för analys av kontext och identifiering av krav är förenlig med den analysprocess (värdering) som föreslås i ISO 15489-1, som även innehåller delar av planeringen (se avsnitt 6) och identifiering av behoven av verksamhetsinformation (se avsnitt 8).

Det är viktigt att den kontextuella informationen kommer från en tillförlitlig källa, korrekt, aktuell och komplett. Regelbundna översyner av informationskällorna garanterar att den kontextuella analysen är korrekt och tillförlitlig.

A.1 ger exempel på informationskällor om organisationens interna och externa sammanhang samt exempel på möjliga intressenter.

När man fastställer hur kontexten påverkar ledningssystemet kan exempel på viktiga omständigheter vara

- 1) hur en konkurrenspräglad marknad påverkar behovet av att påvisa effektiva processer,
- 2) hur externa intressenters värderingar eller uppfattningar påverkar beslut om att kvarhålla verksamhetsinformation eller beslut om vem som ska ha åtkomst till informationen,
- 3) hur it- och informationsstrukturen och informationsarkitekturen kan påverka tillgången till system för hantering av verksamhetsinformation eller verksamhetsinformationen i sig,
- 4) hur förmågor och kompetens inom organisationen kan påverka behovet av utbildning eller extert stöd,
- 5) hur rättsliga instrument, policyer, standarder och normer påverkar utformningen av processer och styrmedel för verksamhetsinformation,
- 6) hur organisationskulturen kan påverka efterlevnaden av kraven i ledningssystemet, och
- 7) hur komplexiteten i organisationens struktur, verksamhet och rättsliga miljö kommer att påverka policyn, processerna och styrmedlen för verksamhetsinformation (t.ex. i ett sammanhang med flera rättsområden).

Beroende på organisationen kan interna och externa faktorer ha identifierats för andra ändamål, inklusive införandet av andra ledningssystemstandarder. I sådana fall kanske en ny analys inte är nödvändig, utan en anpassning är tillräcklig.

Analysen av kontexten är en kontinuerlig process. Den bidrar till fastställande och systematisk utvärdering av ledningssystemet (se avsnitt 9) och stöder ständig förbättring (se avsnitt 10).

Resultat

Dokumenterade belägg för att analysen har utförts är ett krav i ISO 30301. Exempel kan vara:

- en förteckning över interna och externa omständigheter som ska beaktas;
- ett kapitel i en anvisning eller projektplan för införande av ett ledningssystem för verksamhetsinformation;
- en formell rapport om analysen av organisationens interna och externa kontext samt hur detta påverkar och påverkas av ledningssystemet;

- en samling dokument om organisationens kontext.

4.2 Verksamhetskrav, rättsliga krav och andra krav

Genom att använda resultaten av den analys som beskrivs i 4.1 som utgångspunkt, bedöms och dokumenteras rättsliga krav, verksamhetskrav och andra krav i förhållande till verksamheten. Verksamheten är det första som analyseras för att identifiera de krav som påverkar hur verksamhetsinformation skapas och styrs.

Följande bör beaktas när verksamhetskraven identifieras:

- a) organisationens verksamhetsinriktning (t.ex. gruvdrift, finansiell rådgivning, tillhandahållande av offentliga tjänster, tillverkning, läkemedel, personliga tjänster, ideell verksamhet, samhällstjänster);
- b) organisationens särskilda form eller ägarstruktur (t.ex. stiftelse, företag eller statlig organisation);
- c) den särskilda sektor som organisationen tillhör (dvs. offentlig eller privat sektor, ideell organisation);
- d) den eller de rättsområden där organisationen bedriver verksamhet.

Verksamhetskrav bör identifieras utifrån resultaten av befintliga verksamhetsprocesser och även med hänsyn till framtida planering och utveckling. Särskild uppmärksamhet krävs när organisationen genomför automatiserade eller digitaliserade verksamhetsprocesser. I dessa fall kan kraven ändras och behöva diskuteras med de personer som har ansvaret för utvecklingen och införandet av de föreslagna nya processerna.

Åtgärder för att fastställa alla obligatoriska rättsliga och reglerande instrument som är tillämpliga för organisationen omfattar följande:

- 1) granska de efterlevnadskrav som gäller enligt sektorrelaterad lagstiftning;
- 2) granska efterlevnaden av dataskyddslagstiftning och annan lagstiftning för hantering av verksamhetsinformation/data.

A.2 ger exempel på verksamhetskrav, rättsliga krav och andra krav som relaterar till skapande av och styrning av verksamhetsinformation samt för källor till experthjälp för att identifiera verksamhetskrav, rättsliga krav och andra krav.

Resultat

Dokumentation av identifieringen av verksamhetskraven, de rättsliga kraven och andra krav är obligatorisk för efterlevnad av ISO 30301. Kraven kan dokumenteras samlat eller i separata dokument efter typ av krav. Följande är exempel på slag av dokumentation:

- en förteckning över krav identifierade per typ (t.ex. verksamhetskrav, rättsliga krav);
- ett kapitel i en manual eller projektplan för införande av ett ledningssystem för verksamhetsinformation;
- en formell rapport om identifieringen av krav för ledningssystemet;
- en förteckning över alla lagar och andra fastställda reglerande eller obligatoriska instrument som är tillämpliga på organisationen och som relaterar till skapande och styrning av verksamhetsinformation;